

Information kollektivtrafiknämnden

Kollektivtrafik och regionalt utvecklingsforum 2023-12-15
Elisabeth Björk, ordförande kollektivtrafiknämnden
Lena Thorin, biträdande trafikdirektör

Ekonomi

Bakgrund

- Ekonomiska utmaningar kommuner och regioner.
- Ekonomiska utmaningar kollektivtrafiken i hela Sverige.

Budgeterad kostnad 2023 ökar med 4,6% medan inflationen spås bli 8,8%. Detta skapar ett potentiellt gap i kollektivtrafikens ekonomi

Lägesbild Kollektivtrafik

- Inflationen bet sig kvar längre och kraftfullare än vad Riksbank och ekonomiska bedömare spådde.
- Konkret innebär det att Trafikens kostnader ökar och inte faller tillbaka i den takt kollektivtrafiken budgeterat
- Intäkterna börjar återhämta sig men det är en långsam process
- Pandemin har skapat ett nytt samhälle med nya förutsättningar.
- Nationella och internationella beslut påverkar kollektivtrafikens kostnader

Kostnader

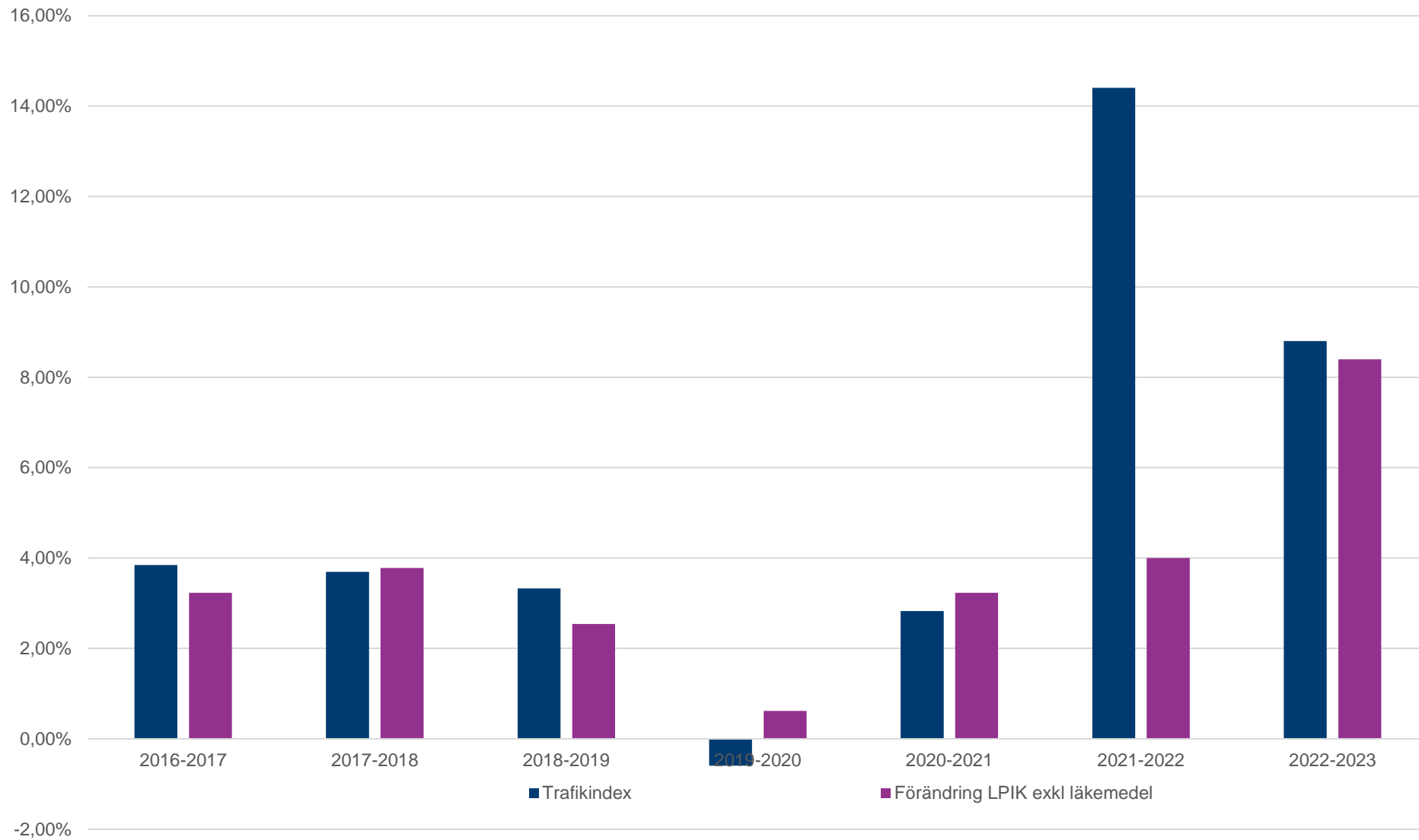
- Trafikindex utveckling under 2022-2023 ökar trafikkostnaderna i Värmland med ca 100 mkr
- Kostnader för sjukresor stiger och prognosen säger 8,4 mkr mer 2023 än 2022
- Borttagandet av skattelättnad för biogas medför ny kostnad för 2023 om 6 mkr och förväntas 2024 bli 7,2 mkr.
- Beslutad EU förordning säger att 32% av bussar i tätort ska var Elektrifierade från 2026 och hösten 2023 beslutades att EL-busspremien justeras.

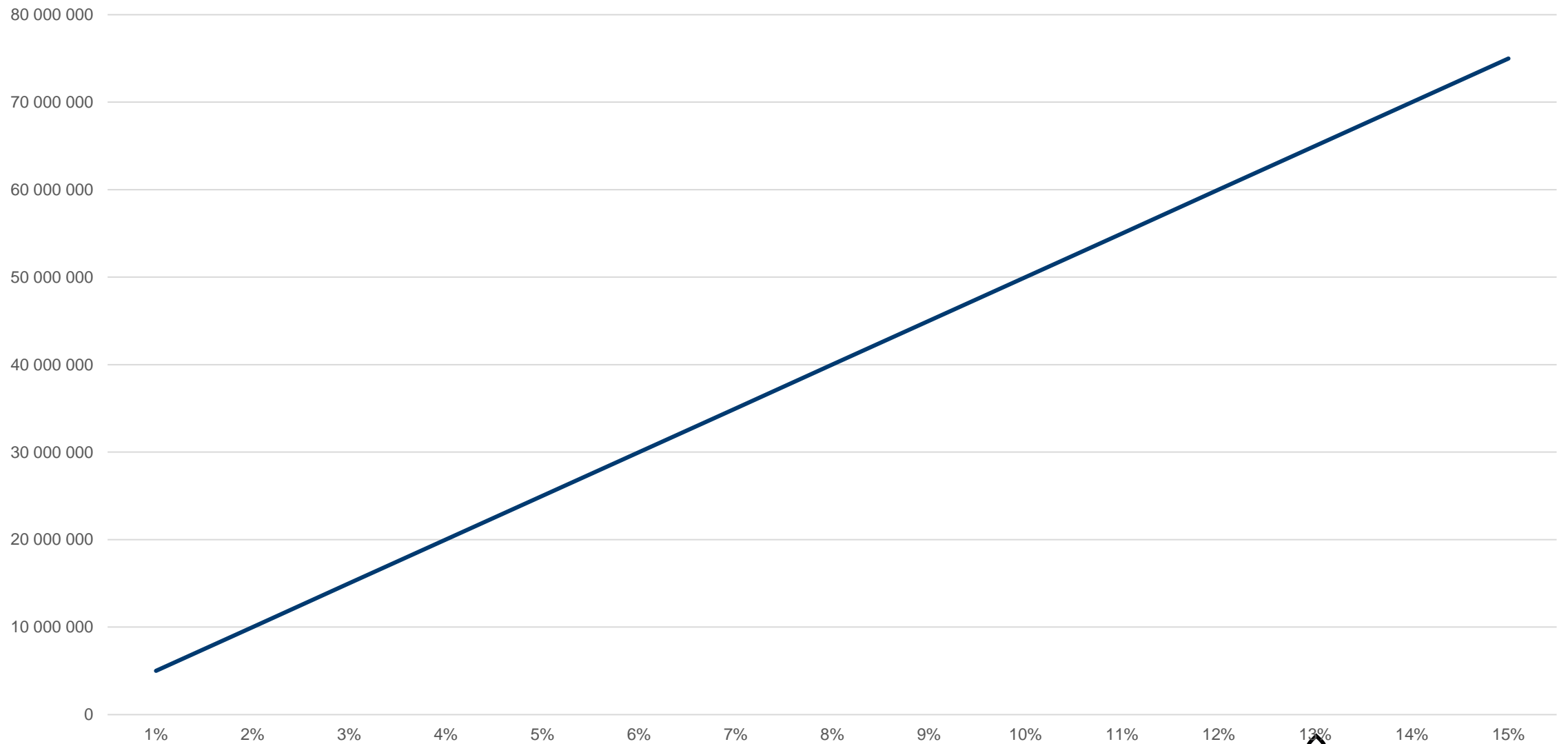
Trafikindex

- Index är en faktor vi inte kan påverka
- Syftet är att samma tjänst ska kosta lika mycket relativt över tid
- Kollektivtrafikens index skiljer sig från SKR:s prisindex
- Branschrekommendation vid upphandling är att beställaren anger index och trafikföretaget viktat inom visst intervall
- Stadsbussavtal i Karlstad (Keolis) 22 % diesel, 57 % AKI, nyfordonsanskaffning (ITPI) 5% och KPI 16%
- Regionbussavtalet (Nobina) 17% diesel, 55% AKI och 28 % KPI

Jämförelse av index

Indexuppräkning i kronor. Årseffekt linjetrafik och Stadstrafik buss.

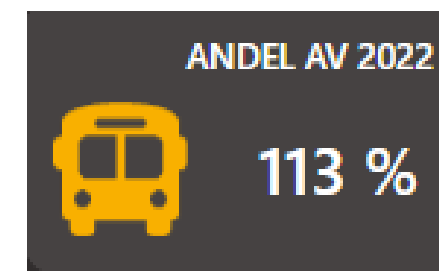
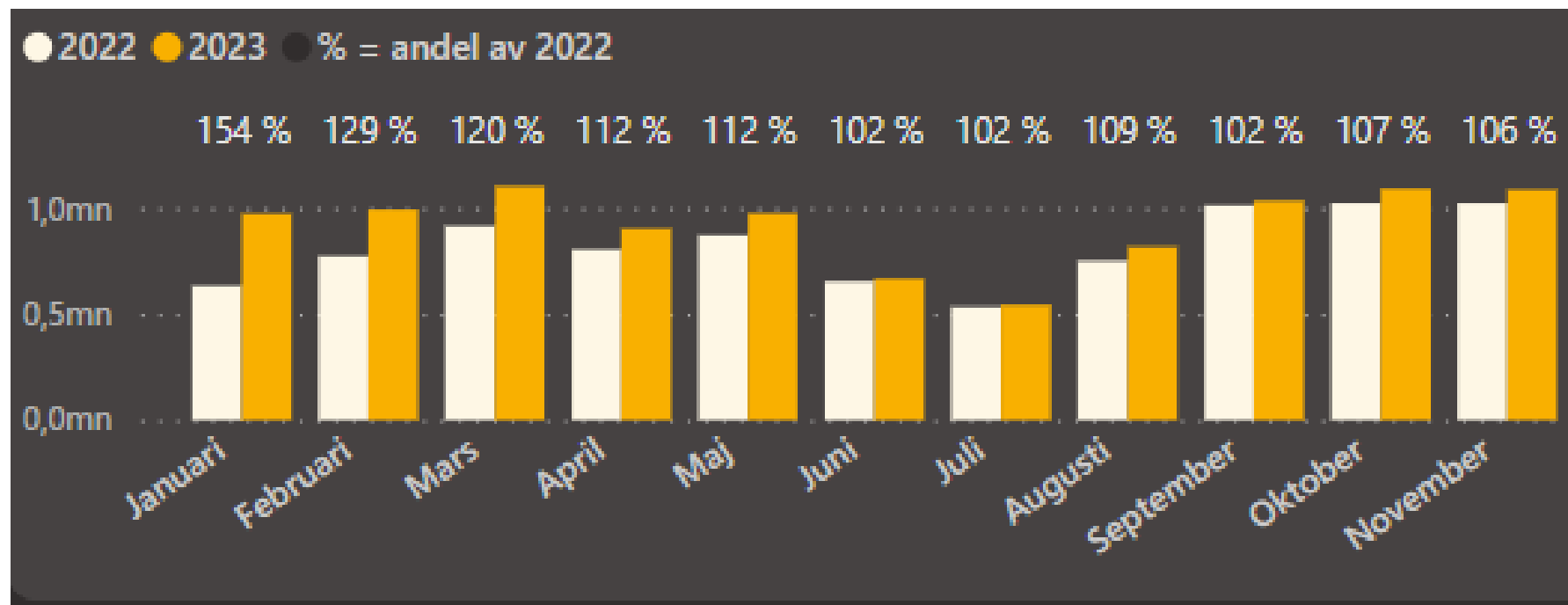
Intäkter

- Försäljningen ökar men återhämtning är ingen "quick fix"
- Våra intäkter idag jämfört med 2019 är ca 10% lägre
- Prishöjningar krävs.
- Samhällets omställning efter pandemi där möjlighet till att jobba hemma påverkar kollektivtrafikens intäkter negativt
- Prissänkning enkelbiljetter nådde "break even" redan i mars vilket var överraskande snabbt men effekterna är mer långsiktiga

Utveckling Resande och biljettintäkter

Resande januari - november (jämfört med 2022)

Cirka **1,1 miljon** resor på buss har registrerats i november 2023. Detta är en ökning med **6%** gentemot föregående år.

Det totala resandet i år uppgår till cirka **10,2 miljoner** resor, vilket uppnår **113%** av 2022 års resande.

Kollektivtrafikens utmaningar

- Ökade kostnader – trafikindex
- Återhämtning (resandet) efter pandemin tar tid.
- Förändrade resmönster kräver nya lösningar
- Satsningar och samarbeten kommer att krävas för att skynda på återhämtningen.
- För att nå budget i balans föreslås både prisökningar och justeringar i trafikutbud.

Priser

Prisreformer

Flera större prisreformer under de senaste åren

- Från december 2021 - senior och studentrabatt i hela Värmland
- Från december 2022 – sänkta enkelpriser och frysta priser på periodkort.

Prisjustering september 2023

- Enkelbiljett tätort ökas med 5 kronor.
- Övriga enkelbiljetter ökas med 2 kronor.
- Priset på biljetten Flex 10/60 ökas med 50 kronor.

Prisförslag 2024

- Genomföra prisjustering i februari för så stor intäktseffekt som möjligt år 2024
- Justering alla produkter
- Logisk prissättning mellan olika produkter. Enkel – Flex - Period
- Förenklingar i produktsortimentet.

Värmlandstrafik